

Wárágã Páwũlō 'bã sĭlé Tĭmĭtĭyō ní drĭdrĭ rĭ

¹ Wárágã 'dĭ angá ma 'i Páwũlō ũpĭgóná Kúrĭsĭtō Yĕsũ drĭ rĭ drĭ, 'bá pĕlé āzĭtáná Ādróná 'bá Palépi rĭ drĭ sĭ, āzĭla Kúrĭsĭtō Yĕsũ 'Bá āma Palépi āmaní sĭ ásĭ tĭjó rĭ 'i.

² Āsĭ ĭ'di mâ ngópi ā'ĭtáná agá mgbã Tĭmĭtĭyō nĭ: má a'ĭ Ādróná āmã Átĕpi āzĭla Kúrĭsĭtō Yĕsũ Úpĭ āmadrĭ 'bã fĕ míní lĕtáná uyanã kóru, ásĭ ĭgbĕ ĩmi āzã 'bã agájó ĭ'diní rĭ 'i.

*Īmi adru miĭĭ trũ imba'ba ĩnzō rú āzĭtáná
Músã drĭ
imbálépi rĭ kí sĭ*

³ Mâ ándrá lĕjó mujó Mākĕdónĭyã gá rĭ sĭ, má aзі ándrá mí adru jō Īfĕsō gá 'dã, mi sĭ 'bã āzĭ lã'bĭ ĩnzō rú 'dĭ kí imbálépi rĭ kí igá. ⁴ 'Bã 'bã kí ásĭ ĭjō āzĭ ífĭ kóru 'dĭ kí drĭ gá, āwĭ nzená sĭ á'bĭ ũlãjō āzo rú 'dĭ kí drĭ gá ku. ĭjō 'dĭ 'bã áni 'dĭ kí fĕ 'bá 'baní āgátã gájó alĭ ĭjō Ādróná drĭ rĭ tãmbajó ā'ĭtáná sĭ rĭ rá, mání sĭ ĭjō la i'dajó 'dĭ. ⁵ Āzĭtáná 'dĭ 'bã ásĭsĭnã āmbógó rĭ ĭ'di, lĕtáná angálépi ásĭ ālá agá, āzĭla ũrãtáná kpĭ la agá ā'ĭtáná mgbã rĭ sĭ rĭ. ⁶ 'Bá āzĭ rĭ a'be kí ĭjō mgbã 'dĭ rá, uja kí ru ĭjō jolé ífĭ kóru rĭ kí agá. ⁷ 'Bá 'dĭ lĕ kí adrulé imba'ba āzĭtáná Músã drĭ kí imbálépi rĭ kí rú,

wó nĩ kí ìjọ ì'bã kí jọlé rĩ ku, jòku ìjọ ì'bã kí ã'flé mgbã rĩ ku.

⁸ ãnĩ rá údrĩ ãzítáná ayú gẽrĩ pìrì sī ì'di múké.
⁹ ãnĩ rá ú'bã ãzítáná 'bá mũkẽ idélépi rĩ 'baní ku, be la rá la 'bá ãzítáná ùnùlépi, 'bá ãdróná gálépi úmgbé, 'bá ùnzí, 'bá 'bá kí ọ'dílépi, átépi kí ọ'dílépi andre trũ, ãzila 'bá u'álépi ùnzìkànã sī rĩ 'baní. ¹⁰ Ú'bã ãzítáná 'bá ãwú'bá ru, ágóbì ru lalépi ágóbì ãzì sī, 'bá 'bá kí ìtũndálépi 'bá ãzì 'baní, 'bá ìnzó'bá ru, ãzila 'bá ìmbátáná pìrì rĩ usalépi rĩ 'baní. ¹¹ ìjọ mgbã ãzìzá rú félé mádrì ùlùlé rĩ angá ãdróná ãzìzá rú ãzila ìcùlé ìcù rĩ drĩ.

Lètáná uyaṅâ kóru ãdróná 'bã félé Páwũlõ ní rĩ

¹² Áfẽ ãwã'difô Úpí ãmadrì Kúrísitõ Yèsù ní. Fẽ mánì ùkpõ ãzì mádrì ngajó, ã'dusìku pẽ ma 'bã ásì áma drĩ gá rá. ¹³ Ári ándrá ìjọ ujólé ùnzì ú'dáná trũ ọrù'bá la gá, áma ásì ándrá ùnzì. Wó ásì la ndrĩ mánì rá ã'dusìku ánì ándrá ìjọ mã idélé rĩ kí ku, ãzila á'bã ándrá ã'ítáná drĩ la gá ku. ¹⁴ Úpí ãmadrì rĩ ùsù lètáná uyaṅâ kóru rĩ mã drĩ gá ìyõ rú, wi sũsù ã'ítáná mádrì drĩ gá, lẽ dó sī ma 'bá ì'di ãni la rú Kúrísitõ Yèsù agá.

¹⁵ Kúrísitõ Yèsù amú ùnókù gá 'bá ùnzì kí palé. ìjọ ru jólépi 'dĩ ìjọ mgbã la lẽ 'bá pírì 'bã ã'fì kí ì'di rá. Ma dó ala gá 'dã 'bá ìjọ izalépi ùnzì ãndânĩ rĩ 'i! ¹⁶ Mã dó adrujó 'bá izalépi ãndânĩ rĩ sī, ãdróná ásì ndrĩ dó mánì, ãzila fẽ ma adrujó ìcétáná ru ásì tená Kúrísitõ Yèsù drì ukólépi ku rĩ ì'dajó, 'bá ì'di ã'flépi rá rĩ 'ba ìsù kí sī ìdri ukólépi

ku rĩ ì'di sĩ. ¹⁷ Ārútáná āzıla ĩnzĩtáná 'bã adru Ādróná ní jã 'dã, Úpí āma āni ídri ukólépi ku rĩ agá, drālépi ku, ndrelé miḡĩ sĩ ku, ì'di Ādróná ru nĩ á'dùsĩ. Ámĩnã.

¹⁸ Mâ ngópĩ Tĩmĩtĩyõ, 'dĩ kí ìjõ mâ azilé míní rĩ kí, ìjõ ándrá ru jolépi ídu nábĩ tĩ sĩ ími ìjõ sĩ rĩ drĩ gá. ìjõ 'dĩ 'bã fẽ míní ásĩ ùkpó sĩ ã'dĩ Úpí drĩ kí 'dijó alá ru. ¹⁹ Mí ìbĩ mi ã'ĩtáná mì Yèsũ ã'ìjõ rĩ agá, ími ùmĩ 'bã adru ùrátáná múké sĩ. 'Bã āzĩ rĩ gã kí ìjõ mgbã rĩ ã'ĩlé úmgbé ã'ĩtáná ì'badrĩ ãrĩ kí mēlĩ 'bã ãrĩlé ìyĩ agá írã sĩ rĩ áni. ²⁰ Hãyĩménã kí Ālèkĩzéndã be ìrĩ trá ícétáná la rú. Áfẽ dó kí Sítánĩ drĩ 'bã ùnĩ kí ìjõ sĩ Ādróná u'dájõ ku.

2

Īmbátáná Ādróná rujó rĩ

¹ Má a'ì mi drĩdrĩ la Ādróná ã'ìjõ 'bã pírĩ 'banĩ, 'bã wi sũsũ 'bã pírĩ 'banĩ, ífẽ vã āwã'dĩfõ Ādróná ní 'bã kí sĩ pírĩ. ² Mí ã'ì Ādróná ùpi 'banĩ, āzıla 'bã ãmbogo ùkpõ trũ 'dĩ 'banĩ ála dó sĩ u'á drĩná ídri múké sĩ, ásĩ ìgbé sĩ āmanĩ Ādróná ĩnzĩ agá āzıla ì'di ru agá. ³ Ārútáná 'dĩ áni rĩ ì'di múké, āzıla ì'di āyĩkõ fẽ Ādróná āma Palépi rĩ nĩ. ⁴ Ādróná lē 'bã pírĩ 'bã pa kí ru rá, āzıla 'bã nĩ kí ìjõ mgbã pĩrĩ rĩ 'i. ⁵ Ādróná 'bãngá lú ālu, āzıla lé'di 'bã icílépi Ādróná be rĩ lú ālu, 'dĩ Kúrísitõ Yèsũ 'i, ⁶ fẽ ru ídri mgbã rĩ āma unzejó pírĩ. Ādróná i'da ìjõ 'dĩ āngũ drĩ gá 'dã 'bã pírĩ ní sáwã múké rĩ gá. ⁷ Má alĩ ĩnzõ ku ma ìjõ mgbã jõ Ādróná pē ma ùpĩgóná ru, āzıla 'bã ìjõ ùlùlépi

rĩ rú ijọ 'dĩ ũlũlé 'bá Yāhúdĩ rú ku 'dĩ 'baní kí imbájó ãřítáná agá ãzila ijọ mgbā rĩ sī.

⁸ Álē 'bá pírí āngū pírí agá ĩ'baní Ādróná ãř agá, 'bā inga kí drī ālá 'dĩ kí ụrụgálé ru ũmbā ãzila āgátā kóru. ⁹ Álē vā ũkú 'bā sū kí ru ālá ru bōngó múké la kí sī. 'Bā sū kí ru bōngó ājẹ rú ãzila drī 'bī cāṅá nzírí-nzírí āfó ru, nálíká gólũdĩ rú ājẹ rú 'dĩ kí agá ku, ¹⁰ wó rá la ijọ idélé múké rĩ sī, icólépi ũkú ãřítáná ĩ'badrī kí sī Ādróná ĩnzĩjọ rĩ i'dajó.

¹¹ Ũkú 'bā are kí ijọ ãzila 'bā ũnī kí ijọ kírí-kírí ru 'bā adru kí drīṅá. ¹² Lē ũkú 'ba imbá kí āgọbị kí ku, 'bā adru kí āmbógó ru kí drīlẹ gá ku, 'ba are kí ijọ kírí-kírí ru. ¹³ Ũ'bā ándrá Ádāmū drīdrī, vúlé la gá řvā 'i. ¹⁴ Úlé ándrá Ádāmū ku, rá la ũkú řvā 'i kpere ĩ'diní a'dé agá ijọ ũnzí agá. ¹⁵ Wó ũkú kí ru pa rá la ngótĩ tĩṅá sī, drī kí pá tu ãřítáná sī, lētáná, ásí ālá ãzila ásí řgbẹ agá jā 'dā rĩ agá rĩ gá.

3

'Bá kǎṅsā drīlẹ ru 'dĩ kí

¹ Ijọ jọlé 'dĩ ĩ'di ijọ mgbā la, 'bá drī ru ásí 'bā adrujọ kǎṅsā 'bā drīlẹ ru, ĩ'di āzĩ ārútáná ru ũniyambamba la. ² 'Bá kǎṅsā 'bā drīlẹ ru rĩ 'bā adru ijọ kóru, ijọ 'bā ndélé ku, ũkú trū ālu, ásí řgbẹ, ru tǎmbalépi, ũndūwā rú, 'bá 'baní rulé rūrū la. 'Ba a'ř vā āmụ kí ĩ'didrīkogá āyĩkō sī ãzila 'ba imbá vā 'bá kí řndĩ. ³ 'Bā ĩmērā íwá sī ku, 'bā co ācóná ku, 'bá adru ũmbā kóru. 'Bā adru 'bá ásí řgbẹ la, 'bá ũmbā lélépi ku la, vā 'bá

séndẽ lėlépi ambamba ku la. ⁴ 'Bã adru 'bá lĩcõ ì'didrĩ drĩ celépi múké la, anzi 'bã kí tĩ arelé vâ rulé rūrũ la. ⁵ 'Bá drĩ dó nĩ lĩcõ ì'didrĩ drĩ ce sĩ ku, ì'di dó kãñisã ãdrõná drĩ tãmba íngoní ru?

⁶ 'Bá drĩlẹ ru rĩ 'bã adru 'bá ãĩtãná agá ú'dí la ku, ã'dusĩku ì'di mụ acalé ãfó ru ì'di pějõ drĩlẹ ru mbělẹ rĩ sĩ, ãzĩla ì'di a'dé ìjõ lĩná drĩ gá cécé Sītãní drĩ áni. ⁷ 'Bã adru 'bá 'bá ãĩtãná agá ku rĩ 'bã kí ìjõ jójõ drĩ la gá múké íni la, 'ba a'dé rú sĩ ímbá Sītãní drĩ agã sĩ ì'diní drĩnzã ìsújõ ku.

⁸ Gěrĩ ãlu 'dĩ sĩ, dĩkõnĩ 'bã adru 'bá rulé rūrũ ãzĩla 'bá ìjõ kpĩ jolépi la. 'Bã adru kí 'bá ìmērãlépi íwã sĩ ku, ãzĩla rõmgbõ ru séndẽ sĩ ku la. ⁹ 'Bã adru kí 'bá ásĩ 'bãlépi ìjõ ãĩtãná ãni i'dalé ì'baní rĩ tãmbalépi ásĩsĩná ãlá sĩ rĩ rú. ¹⁰ 'Bã adru kí 'bá ù'bĩlé icólépi rá ìjõ kóru la kĩ. 'Bá ãzĩ drĩ ìjõ ajĩ kí urũ 'bá gá ùnzĩ ku, icó kí dó ãzĩ drĩlẹ drĩ galé rá.

¹¹ Ûkú drĩlẹ ru rĩ 'bã adru kí 'bá ãrútãná trũ la, 'bã ndro kí 'bá ãzĩ kí, kí rú jójõ ùnzĩ ku. 'Bã adru kí 'bá ru tãmbalépi ãĩtãná sĩ ìjõ píri ì'baní idélé rĩ kí agá la.

¹² 'Bá drĩlẹ ru kãñisã ãzã kolépi rĩ 'bã adru ùkú trũ ãlu, ãzĩla 'bã ce 'bá ì'didrĩkogá rĩ kí drĩ anzi ì'didrĩ kí abe múké-múké. ¹³ Wó 'bá ãzĩ ãzã kolépi drĩlẹ ru múké rĩ ála ì'di ùfẽ ìnzĩtãná sĩ, ãzĩla ásĩ 'bãná ì'didrĩ ãĩtãná Kúrĩsĩtõ Yèsũ drĩ gá rĩ la zozõ.

Ìjõ ífĩ mgbã ãĩtãná ãmadrĩ drĩ rĩ

¹⁴ Ásĩ ìjõ 'dĩ kí míní ú'dĩ'da íni la táni mání ásĩ 'bã agá cajó mí rulé mbělẹ rú tí, ¹⁵ ádrĩ sĩ ìcẽ

were rú rá, mi sĩ ijó 'bá (ã'ĩtáná agá rĩ) kí u'á jó
 ãdróná drĩ agá gbiyã íngõ sĩ yã rĩ nĩ cé. Kãñisã
 'dĩ ãdróná ídri rĩ drĩ gá rĩ, i'di ìdĩnã ágófe rú ijó
 mgbã rĩ 'bã sĩ pa tujó rĩ 'i.

¹⁶ 'Bá ãzí icó ãgátã galé ijó zĩlé zĩ-zĩ ãmbógó
 'dĩ sĩ ku,

Yèsũ i'dá ándrá ọru'ba gá rá,

ĩ'da i'di 'bá ãlá ru la Úrindí sĩ,
 mǎlǎyíkã ndre kí vã i'di rá.

Úlũ vã ijó i'didrĩ mgbọ rú súrú pírí 'baní rá,
 'bá ã'ĩ kí ijó i'didrĩ ãngũ drĩ gá 'dã rá,
 ú'dụ dó i'di ụpĩ nalé ãdróná be 'bũ gá.

4

'Bá kí drúzĩ ã'ĩtáná a'be rá

¹ Úrindí ãlá rĩ lũ dó ãmaní ú'di'da tondọlo 'bo,
 ụ'dú ãsĩnã galé ru rĩ gá, 'bá kí ã'ĩtáná a'be rá. Kí
 úrindí ụnzí 'bã ímbátáná are ìnzõ i'baní kí uléjọ
 rĩ abe. ² Ímbátáná 'dĩ kí ìnzõ rú ãzila mǔlǔmbě
 rú. Kí ru 'bã 'bá ãdróná ãni la rú, wó ini 'dĩ
 őrātáná i'badrĩ ãdróná drĩ gá rĩ drã rá.

³ Kí jọ la ígbã ụkú ãzila, ãkónã ãdróná 'bã
 'bãlé ãzí rĩ kí 'bá ã'ĩtánã trũ ijó mgbã nĩlépi cé
 rĩ 'bã na kí kí ku. ⁴ Wó ãko pírí ãdróná 'bã 'bãlé
 'dĩ kí múké, lě ãgã kí ãzí ku. ãma ã'ĩ kí nalé la
 ãyĩkõ sĩ, ãmaní ãdróná ní ãwã'difõ fě agá ãma
 ásı gá, ⁵ ã'dusıku ãnı rá ijó ãdróná drĩ 'bã i'di ãlá
 ru ãzila ãdróná ã'ĩnã sĩ.

'Bá kãñisã drĩ celépi múké rĩ

6 Ídrĩ ìjõ 'dĩ vú nze mí ádrĩpĩka 'baní mí ámvópĩka abe, mí ìní la ãzĩ míní adrujõ Kúrĩsĩtõ Yẹsũ 'bã ùpĩgõṅá ru alá rĩ nga, mí 'bá izólé ìjõ mgbã ãĩtáṅá drĩ 'bã ímbátáṅá vú ùbílẹpi rĩ 'i. 7 Mí iza sáwã ágátã gajó ìjõ Ādrõṅá drĩ sĩ ku, ãzĩla ìjõ ùnzĩ ùkú delẹpi rá 'dĩ 'bã kí ujolé rĩ agá ku. Mí ímbá mí ùkpó ru úrĩndí agá ádrízã Ādrõṅá rujó rĩ sĩ. 8 Ụrụ 'bá ímbájó ùkpó ru rĩ ì'di ùrõdrĩ ru rá, wó ru ímbájó ùkpó ru úrĩndí sĩ Ādrõṅá ìnzĩjõ rĩ ì'di ùrõdrĩ ru ìjõ pírí agá, ìjõ azilẹ ídri ú'dĩ'da rĩ agá ídri rú amúlẹpi ìndõ rĩ agá rĩ 'bã ùyá ùfẹjõ.

9 Ìjõ jolé 'dĩ ì'di ìjõ mgbã la, ãzĩla lẹ 'bá pírí 'bã ãĩ kí ásí pírí sĩ. 10 Āma āma ìcāndĩ ãzĩ ngalé ùkpõ sĩ ìjõ 'dĩ sĩ, āmaní āma ásí 'bãjõ ìdú ru Ādrõṅá ídri rĩ drĩ gá ambamba 'Bá 'bá pírí ãĩtáṅá trũ rĩ kí upalẹpi rĩ drĩ gá.

11 Mí ímbá ìjõ 'dĩ, mí azi vā ì'di ãzĩtáṅá ru ìndĩ. 12 'Bá ãzĩ 'bã avá rú sĩ mí adrujõ kārĩlẹ ru rĩ sĩ ku, mí adru 'bá ãĩlẹpi rá 'dĩ 'baní ícétáṅá ru ìjõ jõṅá sĩ, lětáṅá sĩ, ãĩtáṅá sĩ, ásí alá sĩ, ãzĩla ádrízã alá sĩ. 13 Má amú drĩ ku rú, í'bã ímí ásí búkũ Ādrõṅá drĩ lājó, ùlũjõ la, ãzĩla 'bá kí ímbájó ìndĩ. 14 Mí ãvĩ ìjõ úrĩndí ãní fẹlẹ míní ímí agá míní ìşulẹ nábĩ kí tị gā sĩ, 'bá kānĩsã 'bã drĩlẹ ru 'dĩ 'bã kí míní ãmbõgõ fẹjõ ãzĩla drĩ ùtĩjõ ímí drĩ gá rĩ sĩ rĩ ku. 15 Í'bã ímí ásí pírí ìjõ 'dĩ kí drĩ gá, ífẹ mí pírí ala gá, 'bá pírí 'bã ndre kí sĩ ìjõ zojó rĩ. 16 Ímba ímí ídri tã, ímbátáṅá mí ìşulẹ rĩ kí sĩ, mí adru kí agá jã 'dã. Mí ní ìjõ 'dĩ kí nga agá 'dã, mí ímí ãmgbã rĩ pa 'bá ímí tị arelẹpi 'dĩ kí abe.

5

Ijõ jolé 'bá ãyõ, ãwuzi ãzila ãtĩ'bo kí ijõ sĩ rĩ

¹ Mĩ uzá 'bá ãmbá drĩ gá ku, be la rá la ijõ ã'dinĩ ijõ jãjã rú cécé mĩ jolé mĩ átépi ní rĩ áni, ijõ vã kãrĩlẽ 'banĩ ijõ cécé mĩ jolé mĩ ádrĩpi ní rĩ áni.

² Ũkú ãmbá 'dĩ kí í'du kí mĩ ãndrẽ áni, ũkú ú'dĩ 'dĩ kí í'du kí mĩ ámvõpĩka kí áni ádrízã ãlá sĩ.

³ Kãnísã 'bã mba ãwuzi mgbã líkicó ru rĩ kí tã.

⁴ Wó drĩ adru anzi trũ jõku anzi 'bã anzi kí abe, ãzi ã'badrĩ drĩdrĩ rĩ ã'di ru kí ãdrõná rá rĩ ã'dajó, 'bá kí ãlépi rĩ kí tãmbajó, áyipĩ kí ãdépĩ abe. Ijõ 'dĩ la ãdrõná ní ãyĩkõ fẽ ambamba. ⁵ Ũkú ãwuzi ru mgbã rĩ ã'di líkicó ru ási 'bãlépi ãdrõná drĩ gá ijõ píri sĩ, ãní kí ãtú be ãdrõná zilépi ãzãkoma ã'didrĩ kí sĩ, ãzila sãwã félépi ãndã la ãdrõná ã'ijõ rĩ. ⁶ ãwuzi ási 'bãlépi ãyĩkõ uru 'bã drĩ drĩ gá á'dũsĩ rĩ, drã rá úrĩndĩ ágã. ⁷ ãfẽ ãmbátãná 'dĩ kí kãnísã 'banĩ újõ rú sĩ ãwuzi ã'banĩ tãmbalé rĩ kí uru 'bã gá ijõ ãnzĩ la ku.

⁸ 'Bã kãká ã'badrĩ kí tãmbalépi ku, ambamba la 'bã ã'badrĩ kogã 'dĩ kí gã kí ã'ãtãná mgbã rĩ úmgbé, ãnzĩkãná sĩ ndẽ kí 'bã ã'ãtãná kóru rĩ kí rá.

⁹ ãwuzi rú sĩlé 'bã ãzãkolé rĩ kí ágã rĩ 'bã adru ũkú ãlí calépi kãlĩ áziyã rá ãni la, ándrá vã ágõ ã'ãlépi rá la. ¹⁰ 'Bã adru 'bã 'bã píri 'banĩ ãnzĩlé ãnzĩ ijõ múké ã'dinĩ idélé rĩ sĩ la. Anzi ã'didrĩ kí izólépi ãdri mgbã sĩ la, ási ãgbé 'bã ã'ãtãná ágã rĩ kí ãzã kolépi, 'bã 'bã ijõ 'bã ãsúlé rĩ kí ãzã kolépi, ãzila ú'dú píri sĩ bábã ijõ múké rĩ idélépi rĩ.

11 Āwúẏí āráná 'dĩ kí lě úsĩ kí rú āwúẏí ru ku, ā'dusĩku ijó ágó lějó rĩ drĩ angá rá, ĩ'di ũkpõ ijó Kúrísĩtõ ā'ĩjõ rĩ drĩ uga rá, kí dó sĩ lě ágó rulé áyũ. 12 Ijõ 'dĩ sĩ, kí ijõ lĩná ajĩ kí drĩ gá cénĩ-cénĩ rú, ĩ'banĩ ā'ĩtáná ĩ'badrĩ drĩdrĩ rĩ a'bejó rá rĩ sĩ. 13 Ijõ 'dĩ sĩ, kí acá ũvũ rú acíjõ ngara 'bá 'bã lícõ tĩ pi trũ, mujó ijõ jõ trũ 'bá 'ba rú, ufijõ ijõ gá mĩrĩ rú vâ sĩ ijõ tá lélé újõ ku rĩ kí ujõ trũ. 14 Ijõ mã jolé āwúẏí āráná 'dĩ 'banĩ rĩ, lě 'bã rú kí ágó, 'bã tĩ kí anzi, 'bã mba kí sĩ lícõ ĩ'badrĩ kí tā, lě 'bã fě kí mérõ 'bá (Sítánĩ) ní kějĩ sĩ ijõ jojõ kí ury 'bá gá ku. 15 Áma ásĩ mvu rá 'bá āzĩ rĩ uja kí ru vulé Sítánĩ vú bĩjõ.

16 'Bá ā'ĩtáná agá āgõbĩ rú āzĩla ũkú ru ĩ'bã kāká kí sĩ adrujõ āwúẏí ru 'dĩ, 'bã gũ kí ijõ kí tãmbajõ rĩ kãńĩsã drĩ gá ku. Kãńĩsã dó sĩ āwúẏí mgbã líkĩcõ rĩ kí tãmba áyũ.

17 'Bá Yésũ ā'ĩlépi rá 'dĩ 'bã fě kí ārútáná 'bá āmbogo kãńĩsã 'bã drĩlě ru āzĩ ngalépi múké ijõ Ādróná drĩ ũlũlépi, āzĩla kí imbálépi sĩ ijõ Ādróná drĩ tãmbajõ 'dĩ 'banĩ. 18 Ijõ sílě bũkũ Ādróná drĩ agá rĩ jõ, “Mĩ umbé mánĩgõ āná tulépi rĩ 'bã tĩ cí ĩ'di atrijõ āná naná gá ku.” *† Ijõ āzĩ vâ sílě bũkũ 'dĩ agá rĩ, “‘Bá drĩ āzĩ nga 'bo, lě ũfě ĩ'di 'bã ũyá rá.” † 19 Mĩ ā'ĩ ijõ 'bá ālu 'bã jolé 'bá kãńĩsã 'bã drĩlě ru rĩ ury 'bá gá iza ijõ ũnzĩ rĩ cõtĩ ku, kpere 'bá ĩrĩ jõku 'bá na 'bã kí jõ agá la ĩndre 'bá drĩlě ru 'dã ũnzĩ idé gá cé rĩ gá. 20 'Bá āzĩ ālu Yésũ ā'ĩlépi rá la drĩ ijõ ũnzĩ

* 5:18 Ijõ sílě 'dĩ 'bã ífĩ “‘Bá drĩ mĩ ũyá sõ, ífě ĩ'dinĩ íná nalé cí.”

† 5:18 Āzĩtáná Amvĩná 25:4 † 5:18 Lũkã 10:7

idé, mí uzá ã'di drĩ gá kãńĩsã agá 'bá kí drĩ gâ sĩ. Mi ãjõ 'dĩ idé íni la 'bá ãzí 'dĩ 'bã idé kí rú sĩ ãjõ ãnzĩ Ádrõńá mėlétĩ gá ku. ²¹ Má azĩ mínĩ ãjõ 'dĩ 'i Ádrõńá mėlétĩ gá, ãzĩla Kúrĩsĩtõ Yėsũ mėlétĩ gá ãzĩla vâ mālāyĩkã pē lé ālápítĩ 'dĩ kí mėlétĩ gá ãjõ 'bá kí trejõ 'dĩ ngajõ ásĩ pĩrĩ sĩ uyanã kóru. Íli ãjõ ãndũ la ndrũńã kóru ku.

²² Íyã drĩ tĩńá ãmbõgõ fějõ 'bá ãpėlé kãńĩsã 'bã drĩlẹ ru rĩ 'banĩ rĩ sĩ gbõrú ku. Ífi 'bá ãzí 'bã ãjõ ãnzĩ agá ku. Ímba ími tã adrujõ ālá ru ãjõ ãnzĩ kóru. ²³ Ímvu lú ãyĩ á'dũsĩ ku, wó rá la, ímvu wáyĩnĩ were írúwá ru ími ífĩ azálẹpi ú'dũ pĩrĩ 'dĩ ãgbejõ.

²⁴ ãjõ mã jojõ la lē íyã drĩ tĩńá ãmbõgõ fějõ 'bá ãpėlé kãńĩsã 'bã drĩlẹ ru rĩ 'banĩ rĩ sĩ ku rĩ, ã'dusĩku ãjõ ãnzĩ 'bá ãzí rĩ 'bã rĩ kí indré mgbo rú cé, ãzĩla 'bá kí vâ nĩ la ála mu ãjõ lĩlé kí drĩ gá rá rĩ gá rá. Wó ãjõ ãnzĩ 'bá ãzí rĩ 'bã rĩ kí amũ ru i'dalé vúlé vúlé ru. ²⁵ ã'di vâ cécé 'dĩ 'bã áni, ãjõ múké 'bá ãzí rĩ 'bã kí idélé rĩ, 'bá pĩrĩ kí nĩ la cé, wó ãjõ múké 'bá ãzí rĩ 'ba kí idélé ndrelé ku rĩ ã'di amũ ru i'dalé vúlé vúlé ru rá.

6

¹ 'Bá pĩrĩ Yėsũ ã'ĩlẹpi rá, ãzĩ ngalẹpi 'bá ãzí drĩ ãti'bo rú rĩ, 'bã ãnzĩ kí ãmbõgo ã'badrĩ kí sáwã pĩrĩ sĩ ãnzĩ-ãnzĩ. 'Bã idé kí ãjõ 'dĩ íni la, 'bá Yėsũ ã'ĩlẹpi ku rĩ 'bã jõ kí rú sĩ ãjõ Ádrõńá rú drĩ gá ãnzĩ ku, ãzĩla 'bã jõ kí rú vâ sĩ ímbátãńá ãmanĩ fėlé 'dĩ ã'di ãnzĩ la ku. ² ãti'bo ã'bã ãmbõgo kí sĩ

adrujõ 'bá Yēsũ ã'ĩlépi rá rĩ kí rĩ, lē 'bã 'bã kí kí idemará ru ku. Be la rá la, lē 'bã nga kí ãzĩ ũkpó sĩ ásĩ pírĩ sĩ, ã'dusĩku ijõ ĩ'banĩ idélé ĩni rĩ sĩ, kí 'bá Yēsũ ã'ĩlépi rá rĩ kí ãzã ko ãzĩ ĩ'banĩ ngalé ũkpó sĩ rĩ sĩ.

*Páwũlõ sĩ ijõ ímbátáná ĩnzõ rú rĩ kí drĩ gá
ãko 'banĩ cajó mínĩ rá rĩ be*

Tĩmĩtĩyõ, mí imbá ijõ mâ lülé mínĩ 'dĩ 'bá pírĩ Yēsũ ã'ĩlépi rá 'dĩ 'banĩ, ãzĩla mí imbá kí ásĩ ijõ 'dĩ kí idéjõ. ³ 'Bá ãzĩ ímbátáná ĩnzõ rú imbálépi rĩ, icó kí ijõ Ādróná drĩ mgbã 'dĩ kí ã'ĩlé ku, wó ijõ mání lülé mínĩ 'dĩ kí ímbátáná kpĩ Úpĩ Yēsũ Kúrĩsĩtõ drĩ kí, ãzĩla ímbátáná 'dĩ kí vã sĩ 'bá imbájõ u'ájõ ídri Ādróná drĩ agá rĩ kí. ⁴ 'Bá ímbátáná ĩnzõ rú 'dĩ kí imbálépi rĩ kí 'bá ãfó ru, vã ijõ nĩlépi ku la kí. 'Bá 'dĩ áni rĩ lē kí ru ãgátã ganá ijõ sĩlé búkũ Ādróná drĩ agá rĩ kí sĩ ambamba. Ijõ 'dĩ áni 'dĩ la kí drĩdrĩĩ gá ãgátã ganá sĩ ru u'dájõ, ru cojõ, ru ngũjõ ũnzĩ, ãzĩla ijõ ũrãjõ ũnzĩ 'bá ãzĩ drĩ gá rĩ ajĩ. ⁵ 'Bá 'dĩ kí ú'dú pírĩ sĩ ijõ ũcõgõ fējõ 'banĩ rĩ kí i'dó. Kĩ ũgmĩ ga tré pírĩ ĩnzõ sĩ, ãzĩla kí tĩ jõ ijõ mgbã kpĩ rĩ ku. Ũrátáná ĩ'badrĩ agá, dĩnĩ sĩ, ála acá kúrénĩ ru.

⁶ Ādróná tĩ arejõ rĩ la fē mi acá kúrénĩ ru, ãko mí trũ adrujõ were rĩ drĩ kí ca mínĩ rá rĩ gá. ⁷ Āmanĩ ándrá amũjõ ũnókũ drĩ gá rĩ sĩ, ãma amũ kí ándrá ãko ãzĩ kóru, ãma kí jõ vã drúzĩ gõ Ādróná rülé, ãma gõ drĩ drĩ ru. ⁸ Ijõ 'dĩ sĩ, íná drĩ kí adru ãmanĩ bõngó trũ cí, ca ãmanĩ rá. ⁹ 'Bá lēlépi acalépi kúrénĩ ru rĩ kí a'dé ũ'bĩtáná agá ãzĩla kí gbã mātégõ gá, ijõ ũnzĩ ĩ'ba

ãni aza rú ĩ'baní lĕlé 'dĭ kí kí agu dră gá âzĭla ĩĭkĭjŏ. ¹⁰ Lĕtáná sĕndĕ lĕjŏ rĭ ĩ'di ízókí ĭjŏ ũnzí pírí 'badrĭ rĭ 'i. 'Bá sĕndĕ lĕlépi ĩsŭlépi ambamba rĭ kí ndrŭ la gĕrĭ ũnzí sĭ. ĭjŏ 'dĭ fĕ a'be kí âĭtáná Yĕsŭ agá rĭ rá, ũcŏgŏ la kí ásĭ ĭ, kí dó ú'dĭ'da drĭ cĭ ĭjŏ ũnzí drĭ.

ĭjŏ Páwŭlŏ 'bá azĭlé Tĭmĭtĭyŏ ní âsĭjŏ rĭ

¹¹ Wó mi 'i, Tĭmĭtĭyŏ, 'bá Ādróná ãni 'dĭ, lĕ mí apá ĭjŏ ũnzí 'dĭ kí sĭ pírí apá-apá. Be la rá la, lĕ mí adro ĭjŏ mgbã rĭ vú, ídri u'ájŏ Ādróná 'bã 'bá ru rĭ abe, âĭtánâ trŭ, lĕtáná 'bá lĕjŏ rĭ trŭ, ĭjŏ kí tajŏ ásĭ ĭgbĕ sĭ rĭ trŭ, âzĭla vâ 'bá 'baní ĭjŏ kí jojŏ ásĭ ĭgbĕ sĭ.

¹² Í'di â'dĭ âĭtáná drĭ rĭ. Íru ĭjŏ ídri ukólépi ku, ándrá Ādróná 'bã sĭ ími umvejŏ ala gá 'bá wĕwĕ rú kí drĭlé gá, ú'dú mĭ ĭjŏ mídrĭ múké rĭ kí vú nzejŏ 'bá wĕwĕ rú kí drĭlé gá rĭ mgbemgbe.

¹³ Má azĭ mi Ādróná ídri fĕlépi ãko pírí 'baní rĭ drĭlé gá, âzĭla Kúrísĭtŏ Yĕsŭ ĭjŏ mgbã ĩ'didrĭ gá rĭ vú nzelépi Pŏnĭtĭyŏ Pĭlátŏ drĭlé gá rĭ drĭlé gá,

¹⁴ ímba ĭjŏ Ādróná drĭ tã ĭjŏ ũnzĭ kóru. 'Bá âzĭ ícŏ sĭ ĭjŏ ũnzĭ âzĭ ĩsŭlé ími uru 'bá gá ú'dĭ'da cajŏ kpere ú'dú Úpĭ ãma ãni Yĕsŭ Kúrísĭtŏ 'bã âgŏjŏ drúzĭ ĭdĭ rĭ gá ku. ¹⁵ Ādróná ásĭ ĭgbĕ fĕlépi âzĭla Ādróná ãlu ĭcŭlé ĭcŭ Úpĭ ru, Úpĭ ũpi 'bã drĭ, la rú amú Yĕsŭ 'i'dalé 'bŭ gá 'dãá sáwã múké ĩ'di 'bã idélé ĩ'dinĭ rĭ agá. ¹⁶ ĩ'di Ādróná icólépi drălépi ku u'álépi jã 'dã rĭ 'i, ĩ'di u'á đĭzã 'bá âzĭ 'bã sĭ cajŏ ala gá ku íni rĭ agá. 'Bá âzĭ ãlu ĩ'di ndrĕlépi

rá la yu. Įnżĩtáná 'bã adru ĩ'diní ũkpõ ukólépi ku rĩ trũ. Ámĩnã.

¹⁷ Įjõ 'bá ũnõkũ drĩ gá 'dã kúrėnĩ ru 'dĩ 'baní, 'ba u'á kí ãfó sĩ ku, ãzĩla 'bã 'bã kí ásĩ málĩ ĩ'ba ãni drũzĩ ukólépi rá rĩ kí drĩ gá ku. Wó 'bã 'bã kí ru ásĩ Ādróná ĩdri rú, ãko pĩrĩ ãmaní lėlé rĩ kí fėlépi ãmaní sĩ ãyĩkõ idėjó rĩ 'bã įjõ arejó. ¹⁸ Mĩ imbá kí įjõ mgbã múké rĩ idėjó, málĩ ĩ'badrĩ kí ayújó gėrĩ múké Ādróná 'bã ã'ĩlé rá rĩ sĩ, 'bã adru kí 'bá ãko fėlépi ãvá sĩ, ãzã koma fėlépi 'bá ãzãkoma lėlépi rĩ nĩ. ¹⁹ Įjõ ĩ'bã kí idélé 'dĩ áni rĩ sĩ, kí málĩ ĩ'badrĩ kí tãmba ãngũ drũzĩ kí sĩ mụjó kí įsújó ĩndõ rĩ agá, kí dó sĩ mụ ĩdri mgbã u'ájó jã 'dã rĩ įsũlé.

²⁰ Tĩmĩtĩyõ, ĩmba ãko Ādróná 'bã fėlé mĩdrĩ rĩ kí tã múké-múké. Mĩ uná mi 'bá ru 'bãlépi kí nĩtánã trũ ãgátã galépi ífĩ kóru 'dĩ kí sĩ uná-unã. ²¹ 'Bá ãzĩ rĩ 'bã kí ásĩ pĩrĩ įjõ ũnõkũ drĩ imbálé ĩnzõ rú 'dĩ kí drĩ gá, a'be kí gėrĩ Ādróná drĩ ã'ĩtánã drĩ rá.

Lėtánã uyanã kóru Ādróná drĩ 'bã adru ĩmi abe pĩrĩ.

Ījò Ú'dí rĩ

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505